

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Bécs évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-néző 7. (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Megszámlázott sorokért 8 fillér.

Parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Csütörtök, augusztus 18.

A nagykörösi lecke.

Kolozsvár, aug. 18.

Az a képviselői beszámoló, melyet Eötvös Károly tartott vasárnap Nagykörösön választói előtt, tulajdonképpen nem volt egyéb, mint bocsánatkérés azért, hogy a népszerű «vajda» megengedte magának azt a politikai tréfát, hogy mint az ország egyik legerősebb függetlenségi kerületének képviselője, kacérkodjék az «Új párt»-tal s annak vezérével Bánffy Dezsővel, a kit Szegedre is elküldözt a tüzes beszéddel korteskedett megválasztása érdekében.

Eötvösnek ez a politikai tréfa sikerült is és Bánffy Dezső nem remélt szegedi győzelme annyira el-mámorosította, hogy pártunkivüli függetlenségi álláspontját már-már otthagya, akaratlanul is újpárti-nak hitte magát, sőt a képviselő-házban is egyre-másra sikra szállott Bánffy programja mellett, a miért aztán az «Új párt» végrehajtó-bizottsági tagsággal tüntette ki Eötvöst.

Az országos függetlenségi párt mindezt nem vette komolyan, mert hiszen Eötvös nem is tartozott szorosán a párt kötelékébe. Megszokta azt már Eötvöstől, hogy el-eltevelyegjen jó messzire s egyszer aztán újra vissza kerüljön, akárcsak egy rakoncátlan, szófogatatlan rossz gyerek. Sőt most könnyebben is ment neki, mert Lengyel Zoltánban igazi kenyerespajtást kapott. Egyikük sem tudta eltérni a pártfegyelmet s e két politikai rokon-lelkek előtt szíven tartta ki kapuját az «Új párt» a bemenetelre.

Nem így gondolkoztak azonban a nagykörösi függetlenségi párt tagjai, ezek az igazi elvű 48-asok s már a múlt hó 25-én nyilatkozatot tettek közbe, hogy képviselőjükkel, Eötvös Károlyval, nem értenek egyet, s bármint kacérkodjék is képviselőjük az «Új párt»-tal, ő megmaradnak szilárdan és tántoríthatatlanul a függetlenségi és 48-as párt programja mellett.

Ezt aztán Eötvös is megértette s maga mellé véve Lengyel Zoltánt, Olay Lajost és az öreg Madarász apót, lerándult választói közé, hogy kijelentse a nagykörösieknek, hogy ő igazi függetlenségi férfi, s nagyobb hatás kedvéért a nagyven-

déglő erkélyén összecsofoltatta a 90 éves Madarász apót a 83 éves öreg Szappanos Istvánnal, a függetlenségi eszmék e két ősz bajnokával úgy számítván, hogy örömkönyvek hullatása között könnyebb a feledés és megbocsátás is.

És a nagykörösi — dicséretükre legyen mondva — meg is bocsátották Eötvösnek. Megbocsátottak neki «közéleti, nemzeti és irodalmi működéseért», de nem feledték. Nem feledték el azt, hogy ők igazi negyvennyolcosok, s habár képviselőjük egy pillanatra el is tántorodott, vagyis azt remélte, hogy nemzeti színű lobogó alatt átcsémpészheti őket a sárga-fekete 67-es alapon álló újpárti táborba, — kijelentették újolag nyíltan és egyhangú elhatározással, hogy «megmaradnak változatlanul a történelmi függetlenségi alapon és pártállásukat sem nében, sem elveken változtatni vagy módosítani nem hajlandók».

Ehez a határozott, férfias kijelentéshez Eötvösnek már előzetesen hozzá kellett járulnia, hogy megtartsa Nagy-Körös város képviselő-ségét s bizonyára hozzá kell hogy járuljon jövőben is, ha a nagykörösi függetlenségi párt képviselője akar lenni; mert a nagykörösi csak addig biznak képviselőjükben, még ha Eötvös Károlynak is hívják, a míg a történelmi alapon álló függetlenségi és 48-as párt elveit vallja és megamisíthatatlan tiszta hazafissággal, Bécs-felé való kacsintgatás nélkül küzd a nemzeti célok eléréseért, a magyar haza önállóságáért, függetlenségeért.

Ez a figyelmeztetés nemcsak Eötvösnek szólt, hanem mindazoknak, a kik azt hiszik, hogy holmi csavarintásokkal, köntörfalazásokkal be lehet ugrasztani a független értelmű polgárokat, hogy szekértől legyenek egy hatalmas vágó és az osztrák gyámkodást továbbra is szükségesnek látó «Új párt»-nak.

Megvagyunk arról győződve, hogy a nagykörösieknek neheztükre esett, képviselőjük megleckéztetése, mi sem reprodukáljuk szívesen, de az egyéni érzelmeknek el kell nemulni az ország önállóságának, függetlenségének hazafias szent érdeke előtt.

De legfőbb ideje is volt már, hogy egy hatalmas függetlenségi

kerület fölemelje tiltakozó szavát azon törekvések ellen, melyeknek célja megalazítani, pártokra szakítani az ország egyetlen életerős ellenzéki pártját a függetlenségi és 48-as pártot.

Ez a lecke utmutatás arra, hogy az ország többi függetlenségi kerületei ne adjanak hitelt az ámitóknak, a bujtogatónak, a kik hamis jelszavakkal felekezeti és faji különbségek hánytorgatásával üszköt dobna a függetlenségi eszmék harcosai közé, hogy ott lángra gyulva eleméssze, semmivé tegye azt a felfeltett és lelkesedéssel őrzött templomot, melyet a halhatatlan Rákóczi és Kossuth szabadságszeretőinek soha ki nem alvó parázsából és életet adó forrásából emeltek a függetlenségünkért önzetlenül működő hazafiak összetartására.

Ebből a leckéztetésből meggyőződhetünk a bujtogatók, hogy a magyar nében meg van az erő is arra, hogy a függetlenségi eszmék szent csarnokainak pitvarából a kufárokat és farizeusokat kiszörje és a kishitűket megerősítse.

Függetlenségi.

— Herczeg Ferenc — képviselő-jelölt. A legutóbbi általános választások alkalmával Herczeg Ferenc kibukott a képviselőházból. Most — mint nekünk jelentik — a pécsi és szabadelvű párt őt jelölték a Várhelyi László halálával megüresedett képviselői mandátumra.

ORSZÁGGYÜLÉS

A főrendiház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, aug. 17.

Elnök: Csáky Albin gróf.
A kormány részéről jelen vannak: Tisza István gróf miniszterelnök, Khuen-Héderváry Károly a királyi személynékörtüli, Pósz Sándor igazságügyi, Berzeviczy Albert közoktatási miniszterek.

A római katolikus püspöki kart Szemerey Antal, Várady Gyula székesfehérvári püspökök képviselik.

Elnök elparancsolja a nemrég elhunyt Czorda Bódog, Zay Albert és Császka György főrendeket.

Tisza István gróf miniszterelnök bejelenti, hogy több miniszter-társa akadályoztatva lévén a főrendiház ülésén való megjelenésben kért tudomásul venni, hogy a távol levő minisztereket államtitkáruk fogják képviselni.

A főrendek a bejelentést tudomásul vették.

Elnök bemutatja az igazoló bizottság jelentését báró Bánffy Dezsőnek képviselőül történt igazolásáról. B-mutaja továbbá a gazdasági bizottság jelentését is a főrendiház 1905. évi költségvetéséről.

Elnök felolvastatja a civilistáról szóló törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentést.

Prónay Dezső báró előre bocsátja, hogy a javaslatot nem fogadja el. A császári címet illetőleg történelmi fejtegetésbe bocsátkozik. A császári címmel világhírdalmi eszméket kívánna szolgálni. A kilencszáz éves magyar királyságot alá akarják rendelni egy birodalmi törekvésnek. Ezt az állapotot viszáznak tartja. A magyar állam önálló és független, a magyar államnak koronás királya van, királysága kilencszáz éves, helytelen állapot az, hogy fölé helyezzenek egy száz éves multtal rendelkező császárságot. Ugyan az angol szokásokra. Az angol király egyáltalán indiai császár is, még sem helyezi föléje a császárságot.

Tisza István gróf nem hiszi, hogy az osztrák császári cím beárnyékolná a magyar királyi koronájának fényét. A cím 1867 óta változatlan szövegében áll fenn, nincs ok arra, hogy az megváltoztassák. Ezután általánosságban és részleteiben is elfogadták a törvényjavaslatot.

Következett az anyakönyvi törvényjavaslat. Vita nélkül általánosságban elfogadták.

Dessewffy Aurél gróf indítványozza, hogy a block fogadják el a javaslatokat, ne olvassák fel külön-külön a paragrafusokat, mert ezzel nagyon hossza nyúlna a tárgyalás.

Elnök kijelenti, hogy számonkint fog-nak felolvasni a javaslatok paragrafusát, hogy ezzel megkönnyítessék a tárgyalást. An block azonban lehetetlen a tárgyalást vezetni.

Ezután részleteiben is elfogadták a javaslatot.

Általánosságban és részletekben elfogadták még a szabadalmazott osztrák-magyar államvasutársaságtól felvett 10,000,000 kor. előleg törlesztésének részletei visszafizetéséről, Győrziget átkezeléséről szóló törvényjavaslatokat.

Következett az alapítványi helyekről szóló törvényjavaslat általános tárgyalása. Elnök felolvastatja a javaslatra vonatkozó bizottsági jelentést.

Prónay Dezső báró nem fogadja el a javaslatot. Magyarországnak joga van fajt magyar nyelven kiképezettni. Visszás állapot az, hogy mi magyarok egy más államnak nevelünk tiszteket. Ezt meg kell szüntetni. A szövegben levő javaslat pedig előmozdítja ezt a visszás állapotot, ennél fogva j-mélt, hogy nem fogadja el.

Ezután a javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadták. Hasonlóan a mérsékelt áru marhasoról szóló törvény módosításáról, a madárvédelemről, Budapesti törlesztés községéről, a nemzeti színház általános javításáról, a szanatórium egy-egyület nyeresékesítéséről szóló javaslatokat. Ez utóbbiak Prónay Dezső báró szó-

lásra emelkedett és belkezdet beszédébe, melyet a költségvetésről szándékozott elmondani. Az előző figyelemztette, hogy még nem tartanak a költségvetésről, mire Prónay a főrendek csöndes derültébe közbe lépett.

A költségvetésre tértek ezután. Az előző felolvasatja a javaslatra vonatkozó bizottsági jelentést.

Prónay Dezső báró szólásra emelkedett, de nyanekek gróf Széchenyi Imre is felállott kijelentvén, hogy a sorrendben ő az első, mire Prónay ismét helyet foglalt.

Széchenyi Imre gróf bizalommal van a kormányval szemben, aki alig győzte le — ugymond — az obstrukció mérges kigyóit, legyőzte a vasuti strájkot is. A takarmány hiány kérdését is szerencsésen oldotta meg a kormány, — a beviteli vámról vonatkozólag azonban mégis vannak aggályai, mert spekulációkkal visszaélnek-e ezután és az önálló vámterület kérdését nem tartja most időszertűnk.

Ambrózy István báró: Főresának találja, hogy alakult egy «Új párt» mely az országra káros önálló vámtérület kérdését, holott a német kereskedelmi szerződésekre kellene több figyelmet fordítani.

Prónay Dezső báró: Az önálló vámtérület nélkül az ország ipara és közgazdasági élete elorvad. Bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt és ezért nem fogadja el a javaslatot.

Antal Gábor püspök: Sürgeti a protestáns lelkészek fizetés-rendezését.

Dessewffy Aurél aggodalmát fejezi ki, hogy a kormány nem elég erőlyes Ausztria követelésével szemben.

Tisza István beszéde után a főrendiház megszavazott mindent és az ülés egy-negyed 6 órakor véget ért.

Részleges kivilágítás.

Adományok az inség-alapra.

Kolozsvár, aug. 18.

Tegnap este az augusztus 17-én tartatni szokott kivilágítás egy kissé szűkebb térre szorult, mint ezelőtt. Nem volt általános kivilágítás. A közintézetek mecsesei ugyan teljes fényvel égetek tegnap is, ám a magánosok közül számosan, egy kis összeggel, — melyet az inség-alap javára adományoztak — megváltozták a kivilágítást.

Mielőtt azonban szót ejtenék a dolog érdeméről, közöljük az adományozók névsorát. A tanácsházához tegnap délutánig a következő adományok érkeztek be:

Ferenczi Dezső 10 kor., Erd. magyar jelzálog hitelbank 10 kor., Aszlán László 10 kor., dr. Tauber Farkas 2 kor., Bogyó és Tauszig 10 kor., Dörgő Albert 20 korona, Tanács József 2 kor., Péterffy Zsigmond 2 kor., Tamási István 3 kor., Simodi István 2 kor., dr. Bánffy Ernő 10 kor., Orosi Adolf 1 kor., A m. kir. erdőgazgatóság 27 korona.

Am hozzánk is több rendbeli adományt küldöttek, azok, a kik szívesebben segítik

TÁRCA.

Oltárcsipke.

Egy nagyon szép, csupa áhitatból álló (ezentúl építendő) új templom-csúcsa számára oltárcsipkét hoztunk. Százas Dollfus-féle Mieg & Cie Belfort et Reims-i cég kordonet cénájából készült a csipke.... Egy igen régi familiári falunk templomában találtam a hozzávaló mintát.

Azaznyi széles csíkok ezek, minden másodikban ott látható a kereszt, virág levelek közé ékelve....

Igen egyszerű minta, éppen azért igen szép és emlékeztető.

Nagyon sokféle írtam minták után, mielőtt ezt elkezdtem. A legelőkelőbb cs. és kir. udvari kereskedők választották, hogy olyan stilusú oltárcsipkék már nincsenek és nem születhetnek.... Pedig nekem csak régi kellett és egyszerű. Azután a szerencsés véletlen megtalálhatta velem az igazit.

Már néhány hete készült... S hogy hogyan készült? Istenem! valjón nem bűn-e elmondani? Milyen benső lelki boldogsággal, mennyi ábrándal, mennyi szép reménnyel, álmódással szövődnek össze a levelek, a kereszték s a csipke cakkjai?....

....Könn zuzmarás téli fák szegiek a lá határát; benn az én nagy legszebb ablakomnál lépcsővel ellátott dobogón áll kis munka-asztalkámon a csipke egy két dobogóban. Előtte angol karos szék, az ablak párkányán sorban két dupla üvegekben vízből gyökerezett nyíló jácintok sorokoznak, melyeknek illata édesen harmonizál a készülő csipkéhez fűzött ábrándjaimmal. Ha semmi akadályom nem jó közbe — rendszeren elkészülök minden délelőtti egy cakkal, mely a keresztet s a leveleket ábrázolja....

Délután szokott készülni a közbeeső cakk, amelyiken nincs kereszt, csak árabeszek láthatók s az kevesebb munkát kíván s mivel a délutáni most rövidebbek is, azért van így beosztva.

Tehát délelőtti hosszabb — tökéletesebb a boldogságom, mert reggeli után frissebbek, fürgébbek az ujak, pihentebbek az ábrándok és a gondolatok, melyek egy rajznak a készülő légies, habfehér csipke körül, mint a méhecskék nyáron egy-egy édes fehér virágon, amelyik ontja a mézet, az illatot.

Mikor az a várva várt „mi templomunk” készen lesz, kezdődik egy újabb cakknál mindennap ez a vágy, ez a kívánság.

Mikor már fel is lesz szentelve, — valjón megérem-e? — ott látom egyszer valamelyik mellékoláron bár, ezt a szerény kis csipkét a terítőn.

Fehér tömjénfüst szállong majd — az oltár előtt egy áthatott hang, halkán hajlongva mondja reggelente a csendes misét: — „Credo in unum Deum.

Credo! Bizonyosan így lesz. Az új pad-sorokban bölöngatva csörgetik az olvasót Dinczák néniék s a többi jámbor vallásos asszony: Kulcsár néni, Pozsonyi néni, mind-mind, velem együtt utánna sutogják a pap csendes imáját: »Hiszek egy Istenben.« Nagyon gyönyörű lesz ez így bizony, nagyon szép, nagyon jó....

Mikor így elgondolom kétszerre olyan frissen pereg a cérna az ujakon át s halad, halad a csipke mintája.

De hát még a templomfelszentelés! — Teremtől! milyen lehet az majd, ha élünk.... ha azt megérthetjük.

— Oh! drága csipkém készülő, készülő sebesebben, hátha minden hamarabb lehet készen ugy.

A főpásztorunkat várjuk majd a templom felszentelésre. A kegyes szűr erdélyi püspökünket, a milyen csak egy van össze-vissza az egész világon.

....Reszket a csipke, a mikor ezeket így elálmodom, készül is gyorsan, de néha meg-megpihen itt-n....

Hadani fogjuk ismét mind-mind, kivétel nélkül szegények, gazdagok, boldogok, boldogtalanok szívükbe véshetik újra az ő szeliden, lágyan felzúduló dalamos hangját, mikor „Edes keresztény népem”-hez beszél, — „Kedves gyermek-keim”-hez.... Be-feltűnt az újonnan összerakott magas karcsu toronyban némán fogja a nyelvét tartani a harang, mely születését ennek a zengetes ajaknak köszönhette.

Némán simulnak egymás mellé fenn az orgonásipok, melyeknek reszketésében benne zokog a halálát szív áradozása ez-iránt a nagy lélek iránt....

Némán néznek majd rá, az új templom filának festett szent képi, melyek mind oly beszédesek pedig a könyörgő szívek irányában.

De ekkor mindenki néma lesz, mert ő beszél s nekünk ugy csövegnek le szíveinkre az ő szavai, miként a szomjuhoz földre a jótékony esőcseppek — sok, nagy szárazságok után....

Aki volt valaha elikkadva, meg-zom-jazva, égve és fulladozva enyhítő csöpp után s váratlanul kapott ajkaihoz egy átázó, tiszta üveben üdítő friss forrásban szemei előtt csörgedezett vizet, — miután lemelette ajkaitól az üres poharat, azután tudja csak mélyes szomjúságát; újra és újra inni vágyik — anélkül, hogy szomjuhozna. Így vagyunk s leszünk mi azokkal a tisztán csörgedező mesékkel, történetekkel, melyeket kegyes főpásztorunk mindig az életből mond el nekünk....

....Nem hivatozik régiségekre, nem beszél el már leirt, vagy olvasott historiai példázatokot, amelyeket ugyis tanítottak mindfelé.

Vannak neki újabb-nál-újabb történetei, alakjai, akikről példát nyújt, elmondja hol laknak, hol élnek és szinte rá lehet ismerni,

mert csak akkor igazi a példa, ha nem kifestett kép — de elevenen él....

Mikor az édes drága atyjáról beszél, aki mindig lemelette kalapját minden feszült előtt és ő kegyelmesen még kis gyerek lévén, már tőle tanulta tisztelni a vallás törvényét; pedig hejl milyen nagy ur volt a mi főpásztorunk atyja, ég az országunknak — nagy Magyarországnak fő-fő bírója volt és parancsolója....

....Régés-régen egy igen bus délelőtti egészen kicsiny első osztályos leánya voltam, mikor az iskolásoknak mind gyászban kellett reggel megjelenni s páronként vezettek minket a templomba tanítónőnk (Márosvásárhelyen), előbb elmagyarázva, hogy milyen örösi vesztéséért az ország, imádkozunk mindnyájan egy-egy Mi-atyánkot az Istenben boldogult országbíró lelküdvéért.... R químet tar ottak akkor minden templomban, s ma is tisztán látom a vásárhelyi nagy templom két ajtajára kiszegett cédulák ragyogó sötét betűit....

Ugyan ki sejtette akkor, hogy ott az apró nevek között mi ragyog felénk, gyászból borult nemzetség? egész Erdély jóvendőbeli fénye, búszkesége, egy arany-szájú új prófeta, egy galambszelid főpász-tor neve ragyogott onnan reánk....

Azért rem-gy az én szívem, mikor drága elhunyt édes atyjáról halom beszédek, olyankor mindig látom egész gyermek-ségemet.

— Nekem is volt szeretett, vallásos lánglelkű atyám, kevés idővel azelőtt vesztettem el én is, mint Főpásztorunk, valaha együtt jártam atyámmal én is a templomokba.... Még érzem puha jó-ság kezét k-i-z-mben, néha ő hinti homlo-komra a szentelt vizet, ha én nem érem azt el.... és a nagy örlongásban feleml, hogy lássam az oltárképet....

— Aztán homályba tűnik minden ismét; csak egy nagy rekviemre emlékszem vissza.... Csöndesen kellett maradnom,

mert tatáért énekelnek a papok.... A templom közepén fényes ércporon ott diszlik az első erdélyi irodalmi „K-mány Zsigmond társaság” lilás árvaszákból font rengeteg nagy koszorúja, hosszú lila selyem arany betűkkel én is ki bírom silabizálni a tata nevét, irodalmi érdemeit s az utolsó „Isten hozzád!”-ot.

Ugy bálmodom azt a sok sok bácsi-nénit, akik máskor vidáman integettek felénk, most mind olyan szomorúak, mind tántorítottak. Csak azt nem érthetem, hogy mellette nem szélel az ifjabbik bátyó-kám a Sanyi (akit mi papával legjobban szeret-tünk, mert nekem olyan sok kicsi csókát tudott csúszni papírosból) s akit tata nemrégiben vitt be Gyulafehérvárra csinos diák ruhával, most miért van abban a hosszú kék slafrokban és ugy sir, hogy a zsebkendő színt a torkába nyomja, még se bírja beletörögni....

— Ne sirjon bátyánkó! hiszen látja tata az égből.... — sugom oda neki vidáman és meghúzgálom a kék reverendát. Gyermek szívemmel is kitalálom, Sanyi azért sir, mert nem láthatja már apácska ötlet ebben a hosszú slafrokban — pedig ő vitte be — de akkor még nem öltöztették át kispapn-k....

Milyen áldás, hogy ugy tanítottak már akkor — s hiszem ma is: „lát tata az égből.”

Hogy örvend ennek a szép csipkének. Ezek a kereszték benne hogy megkönnyítik a keresztjeinket.

.... Azért ha könnyes lett is egy-két helyen a cakkja — azt gondolom nem baj ta-lán — így szentelődik fel emlékekkel, álmokkal, amíg hozzá juthat a templomi szentelt vízhez....

Bár csak itt lenna már az az idő.

Madame Chrizantéme.

az inségeseket, mint azt cselekedjék, hogy néhány szál gyertyát állítsanak az ablakukba.

A Hunwald Lipót cég 4 koronát küldött hozzánk, a következő levél kíséretében:

A kivilágítás megváltása címén szíveskedjék az ide csatolt (4) négy kor. átvenni és az inség-pénztárhoz juttatni.

Tisztelettel

Hunwald Lipót.

Róth Mór kávéstól 3 koronát kaptunk ugyancsak levél kíséretében, a mely a következőket tartalmazza:

Az „Ujság” tekintetes Szerkesztőségének! Mellékelve küldöm a kivilágításra szánt összeget, 3 koronát és kérem azt az inség alap vezetéséhez juttatni.

Tisztelettel

Róth Mór,

Hungária-kávéház tulajdonosa.

Csetz János temetkezési intézete 2 koronás adományát az alábbi levél kíséretében küldötte be:

Az „Ujság” tek. Szerkesztőségének Helyt.

Az ide mellékelte 2 koronát van szerencsém a f. év augusztus hó 18. és 20. napokon szokásos kivilágítás megváltása címén küldeni, az alakult inség-bizottsághoz leendő kézbesítés végett.

Tisztelettel

Csetz József,

a Csetz János temetkezési intézet tulajdonosa.

A Minoriták házfőnökének adományát a következő levél kíséri:

Az „Ujság” tek. Szerkesztőségének Helyt.

Van szerencsém 2 koronát az inség-bizottsághoz leendő kézbesítés végett megküldeni a f. év aug. hó 18. és 20. napokon szokásos kivilágítás megváltása címén.

Szöke Dániel,

Minorita házfőnök.

Gyűjtésünk eredménye tehát a következő:

Tegnapi kimutatásunk...	30 kor.
Hunwald Lipót.....	4 "
Róth Mór.....	3 "
Csetz János.....	2 "
Szöke Dániel.....	2 "

Összes gyűjtésünk 41 kor.

Konstatálnunk kell, hogy kezdetnek ez a mostani eredmény is kedvezőnek mondható. Nagyon természetes, hogy jelentékenyebb összegekről számolhatnánk be, ha:

a tanács nem halasztgatja az utolsó pillanatig a kérdés elintézését; és ha a közönség nem tartana attól, hogy a sötét ablakokat beverik. Am a tegnapi est próbája volt annak, vajjon valóban lehetséges lesz-e ez a teljesen felesleges parádét megszüntetni.

A tegnapi tapasztalatok után állíthatjuk, hogy lehetséges lesz. A közönség mindenütt nyugodtan viselkedett, mert hiszen tudta, hogy tulajdonképpen — ha ablakbeverésről lehetne szó — azok az ablakok érdekelhetik csak meg, amelyek ki vannak világítva. A sötét: többé-kevésbé elküldött adományait az inség pénztár javára. Nincs tehát érdemleges ok a féltelme. A ki nem világított ablakok nem okoztak semmi éle nyugtalanságot.

Sőt hivatalos értesítés alapján állítjuk, hogy 11 esztendő óta nem történt meg, hogy az ilyen kivilágítás alkalmával rendezés ne legyen. Tegnapi este egyetlenegy olyan rendezési mozzanat sem fordult elő, mely valamelyes rendőri beavatkozást igényelt volna.

S ezt látva és tapasztalva, hinni merjük, hogy holnap este még kisebb méretű lesz a kivilágítás mint tegnap este, mert a közönség nem fogja felteni az ablakait ennélfogva nem is világítja ki azokat, hanem segít a nyomorgók adományával. Még egy kivilágítás hátra van. Annak költségei még mindig tekintélyes összeget tesznek ki. Felkérjük mindazokat, kik a jótékonyaság gyakorlását többre becsülik, az úres, csillogó mécsesek világításánál, ne világítsák ki holnap este ablakaikat, hanem adakozzanak a szegények javára.

Igy illik ehhez hozzánk most, amidőn a legszörnyűbb csapás látogatta meg a nemzetet és a jövőendő nagy és szomorú katasztrófák bekövetkezésével kecsegtet mindannyiunkat.

A kolozsvári Nemzeti Színház igazgatósága hivatalos kommunikációval tudatja, hogy az alkalommal nem világít, hanem annak költségeit — tekintettel a bekövetkező nyomasztó viszonyokra — a létesítendő inség-alapra küldi be.

A nem világított közlő tehát dicsérettel és a jótékonycélra való tekintettel, köszönettel nyugtázzuk ma a »Magyar jelzőlámpa hálóbank«, a »Magy. kir. erdőgazdaság-hítelbank«, a »Közönségi Színház« — mint

közintézetek — eljárását. Hisszük, hogy ez a példa most már hatni fog és holnap este a tanács magára marad illuminációval.

Megjegyezzük, hogy a főtéri vendéglők és kávéstól is — kik minden jótékony mozgalmat támogatni szoktak adományokkal — hasonló eljárást követlünk volna.

A japán—orosz háború.

— Express tudósítás. —

Budapest, aug. 17.

Szegény oroszoknak rosszul megy a dolguk a harcokban. Özönével zúdultak feljükkre egymás után a kegyetlenbebnél-kegyetlenebb csapatok. Míg a lajoiangyi harcok a most megindult óriási eszűzés gátolják a hadműveleteket s legfőkébb arról jó hír, hogy az oroszok Ousancsanpan az ujszülött trónörökös tiszteletére ráérnek parádézni, addig a japánok keményen befészkelődnek Haicsongben és egyáltalában úgy látszik, hogy a Liao és Taisze folyók között valami nagy eseményt részintek elő. Erre való alighanem a most uralkodó nagy csönd.

Mig odafenn farkasszemet nézve néman állnak a hadak, annál megrázóbban dörognék odalenn immár a takusáni, kusáni és a siaohusáni magaslataikra, főleg azonban a Farkashegyen felállított ütegek. (Itt végleg eloszlatjuk a Farkashegy holléte iránt a sajgóban felmerült kételeyeket, mert Port-Arthur körül két ilyen nevű hegy is van. Nem a Tigris-félszigettől kissé nyugatra eső Farkashegy, hanem körülbelül 8 kilométernyire a város felől északra Kiasan irányában fekszik.) Sőt annyira előrehaladtak már a reitenthetetlen japánok, hogy állítólag már csak másfél kilométernyire vannak a vártól, sőt egy Berlineen keresztül Pétervárról érkezett távirat szerint (melyet azért tart fenn az illető lap, mert szerinte különben az orosz cenzura nem engedte volna át, ha nem igaz) már be is vették volna a várost.

Annyi bizonyos, hogy tengerrel és szárazról borzalmas pusztításokat visznek véghez a japánok. Stóssel parancsnokló tábornok házat is elsepertek a japán gránátok. Élelmiszerek tekintetében se állhat valami felségesen a bezárt orosz sereg, mert maguk mondják, hogy már csak a katonai lovak vannak életben, vagyis más szóval: most már ezeken van a sor. Szóval mindig alaposabban látszik ama feltevésünk, hogy egy héten belül az egész kvantungi és liaotungi félszigetet fel egészen Haicsongön, Niucsangon túl nem fogja lengetni a szél a cár egyetlen lobogóját se többé.

Amit a tengerrel irhatnánk, az mind merő gyászjelentés a gyermekek születésén örvendő érzések. A dicső csatahajók, páncélosok, cirkálók s különböző naszádok a sárga fajtól körülkötött tenger mélyében, vagy legjobb esetben is összelükugatva bucsulnak egy-egy seleges kikutóban, megfosztva hadihajó jellegüktől, e háború végéig. A melyek, e pusztulásnál is szomorúbb sort kikerülendő, vagy bátran nekivágnak a magas tengernek, az kétségkívül a Pallada sorára jut, tudniillik elcsúsznak. A leszerelés tekintetében a kínai kormányzók nagy győngöseséget tanúsítanak ugyan, de ez sem nagyon aggasztja Tógót, mert 48 órán túl nem vár s a leszerelt hajókat oroszokkal hurcolja majd ki a semleges kikötőből.

A Recsitelné esetében is a japánoknak volt igazuk, megmutatta legalább az a körülmény, hogy a cár szigorú hangu óvásán minden nagyobb emóció nélkül térnek napirendre a nagyhatalmak.

Tehát vagy leszerelés, vagy elűzés. E két kegyetlen alternatíva előtt állnak az oroszok. A Port-Arthurra visszamenekült hajók pedig, vannak vagy hatan, még ma erősek, szépek, nagyok, mint hirt jó, ismét a nyit tengerre vonultak ki az őket leső japán óriások karmai közé. Nem tehelnék egyebet a japán üzenettel szemben, mely liditombákkal fenyegetőzik, ha a kikötő védelme alatt sülyesznek el a hajóhadak.

Szegény oroszokon mint segít az, hogy Kóreában próbálkoznak 2—3 ezer emberrel kellemtelenedni. A végezt, úgy látszik teljes súlyával nehezedik az annyi vérben okatlanul gázoló orosz kolosszusra, melynek látszólagos nyugalma alatt borzalmas háborgás lehet vége. Hogy mekkora felfordulást okozhat Port-Arthur eleste, az szinte kiszámíthatatlan. De az, hogy végkép demoralizálja az orosz hadtesteket s kúpiusítja a vezérek lelkeiből a nélkülözhetetlen önbizalmat, az legalább is biztos, ez pedig magában véve is fél vereség.

Budapestre ma a következő táviratok érkeztek:

London, aug. 17.

A port-arturi helyőrséget a hajóhad pusztulása nagyon demoralizálta. A csapatok harci kedve még eddig a szűk élelmész dacára is elég jó volt, de a japánok újabb sikerei az Erlung erődökkel szemben, azután a Takusán és a Siaohusán hegyek körül folyót harcok, amelyekben minden erőfeszítéstük hiábavalónak bizonyult, nagy lehangoltságot idézett elő a védőseregben. A városban egész utcákat döntenek romba a tengerrel és különösen a Farkashegyről szakadatlanul omló bombák. A középületek közül számos már romokban hever. A japánok az elfoglalt hegyekre messzehordó ágyukat visznek fel óriási nehézségek közt.

Csifu, aug. 17.

Csifuból megerősítik azt a hírt, hogy sokan éltek a japánok engedelmével, mely szabad elmenetelt biztosított a polgári lakosságnak Port-Arthurból. Egy jelentés szerint néhány orosz tiszt és igen sok katona szökött meg a várból. Legtöbben a külső erődök örségeiből szöktek meg. Az arzenál munkásait oroszokkal kényszerítik munkára,

mert a japán lövegek színet nélkül omlanak az arzenálra is. Sok munkás ide szökött. Megerősítik, hogy Stóssel tábornok halálbüntetés terhe alatt tiltotta meg a munka abbahagyását. A szökevények borzalmas részleteket közölnek a vár helyzetéről s a katonaság hangulatáról. Éhínség, betegség dúl a csapatok közt. Az élelmiszerek végkép fogytán vannak s a japán bombák borzasztó pusztulást okoztak. Szerintük már legfeljebb csak napokig tarthatják a várat az oroszok.

London, aug. 16.

A kínai kormányzók nagy lanyhaságot tanúsítanak az orosz hajók leszerelésében. Nyilván még mindig nem mernek erőiesen fellépni az oroszokkal szemben. A sanghaji kormány a japán konzul kemény fellépése után felszólította az Oskold páncélos és Gromoboj torpedonaszád parancsnokait, hogy 18-án reggel 9 óráig teljesen mindkét hajót, különben nem tartja a semlegesség megsértésének, ha a japánok erőszakkal hurcolják ki hajóikat a kikötőből, mint a Recsitelnéivel tették. Több mint bizonyos, hogy a két hajó leszerel, mert a kikötő előtt állandóan cirkálnak japán hajók.

Csifu, aug. 17.

Megerősítik, hogy a kiaoecsai német kormányzó rendelkezése a Cezárevicset, továbbá a Besztrazsni és Beszpostadni torpedovadászokat leszerelték. Egy japán cirkálóról bizottság ment a leszerelt orosz hajókra ellenőrizni, vajjon teljesen megtörtént-e a leszerelés.

A 10-iki csatában az Aszkoldon, mely tudvalegőleg súlyos sérülésekkel a sanghaji kikötőbe menekült, Rubicsky, Malevedev, Lukov és báró Meidel tisztek és 10 maróv elesett és 43 matróz többé-kevésbé súlyosan megsebesült. A port-arturi kikötőbe visszamenekült hajóraj ismét kijött a kikötőből a Sebestopol admirális hajó vezése alatt. Süti ágyuzást hallani. — Alighanem összehittközt Togo hajóhadával.

Tokio, aug. 17.

Itt nagy meglepéssel fogadták Togo és Kamimura győzelmét. Kamimura sikere nagyobb hatást tett, mert ketté vágta Skridlov tervét s a japán partokat lidéncynomástól szabadította meg. Az általános ostrom elrendelése után a mikádó belegyezősével a kedvező hangulatra tekintettel 1 és fél millió jen kamattal kölcsönt bocsátottak ki, melyből nyomban tuljegyeztek. A kölcsönösszeget Kóreában, Szoul és Fusan között kiépítik a már régebben tervezett vasutvonalat, mely eké a két tengerpartot köti majd össze.

UJDONSÁGOK.

Klerikális népgyűlés.

Kolozsvár, aug. 17.

Öles plakátok hirdetik napok óta a »Keresztény szocialisták«-nak Szent István napkor a Tornavivodában tartandó népgyűlést. Tetszetős formában, nemzeti színpapirosra, hangzatos jelszavak odavetéseivel igyekeznek halgatóságot toborozni maguknak, első kolozsvári nyilvános szereplésükhez. De törekvést meddő lesz, mert a közönség állat a szítán.

Tudjuk jól, hogy a »Keresztény szocialista« név alatt kik rejtőznek és a nemzeti színt meg csak a belső tartalom takarátására szolgál. Egyesületük — melynek szabályait a belügyminiszter csodálatozóképpen jóváhagyta — nem más, mint a klerikalizmus egy odja, a hol »munkás vezérek« papi asszisztencia segítségével igyekeznek a hálojukba kerül munkásokat a klerikalizmus és reakció bajnokaira nevelni. A dolog természeténél fogva nem mernek céljaikkal mindjárt előállani; s addig is, míg a pápai himnuszt énekelnek, Kőlcsey himnuszt énekelik és a nyit klerikalizmus helyett, megelégszenek egyelőre egy kis antiszemitizmussal. Az egész országban és azon kívül is ez a taktikájuk; tetszetős jelszavakkal állanak elő; hatalommal és alatomoskodással igyekeznek a munkásokat körükbe vonni és ha ilyen módon sikerül megerősödniük, erejükkel nem arra fordítják, hogy a munkásoknak használjanak, hanem hogy a munkásokat használják ki a saját céljaikra.

Az értelmes és intelligens munkás elem nem is engedi magát elbolondítani a néppárti előcsatárok által; dacára annak, hogy egyesek nagy igyekezetet fejtenek ki ezen a téren. Kolozsvár nincs talaja sem a néppártnak, sem főlkjainak; legyen a nevük akár katolikus legényegylet, akár katolikus szocializmus. A munkásoknak nincs kedvük felesledek szerint csoportosulni és bünt követ el az, aki a feleslethezesség konkolját akarja közöttük elhinteni. Már pedig ez a szumbati népgyűlés kezdeményezőinek célja; a mivel egyfelől hálaikutat, másfelől szolgálatkészségüket akarják bemutatni azoknak, kik titokban vezetik a néppárti akciót Kolozsvárt.

Úgy látszik azonban, a központban sem igen bíznak az akció sikerében s azért le is küldik a klerikalizmus egyik népszóno kát, hogy beszédjével emelje a népgyűlés alacsonyán igérkező nívóját. De sem ez, sem egyes — a kezdeményezőkkel konnexionban levő — lapok reklámja, nem fogja a kudarcot megmenteni a klerikalizmusnak ez első és reméljük utolsó népgyűlést.

— (Majláth püspök — kalocsai érsek.) Alighogy bezárultak az elhunyt kalocsai érsek koporsója után az érseki kriptá kapui s máris megindultak a kombinációk utódá felől. Egyházi körökben — bizonyosra veszik, hogy a kalocsai érseki szék ezuttal nem sokáig marad betöltetlenül, annál is inkább, mert az ország legelső egyházi méltóságát viselő hercegprímás betegeskedik s

nem végezhet nagyobb egyházi funkciókat. Beavatottak szívat az új kalocsai érsek gr. Széchenyi Miklós győri püspök les. Legtöbb kiltása a kalocsai érsekségre gróf Majláth Gusztáv erdélyi róm. kath. püspöknek volna, de gróf Majláth egyelőre nem hajlandó távozni erdélyi egyházmegyéjéből. Egyébként is beavatott egyházi körökben őt tekintik a leendő hercegprímásnak, a ki annak idején Erdélyt csakis Esztergommal fogja fölcsatolni. Mennyiben válnak be ezek a kombinációk az természetesen kérdéses.

— (Rendkívüli városi közgyűlés.) A város törvényhatósági bizottsága a jövő hét elején rendkívüli közgyűlést tart, egy pár halaszthatatlan ügy elintézése végett. Ezen a közgyűlésen kerül tárgyalás alá a kultuszminisztériumnak a város két községi iskolájának átalakítása iránti határozata, melynek értelmében a közgyűlés, a bemutatandó tervek alapján, megállapítja az építésre és berendezésre szükséges kiadások költségzámítását és egyuttal intézkedni fog az erre szükséges törlesztéses kölcsön felvétele iránt. A rendkívüli közgyűlés előkészítése végett a szakbizottságok még e hét folyamán ülést tartanak.

— (Lajos napja.) Valamikor Lajos napján öröme és feldobátságban uszott Magyarország. Ünnepe volt ez minden esztendőben a magyaroknak. Üdvözölő táviratok röppentek az ország minden kis falujából a turini remete magányába. Kossuth-nóták sirtak, zengedeztek. Várta az ország, hátha üzen valamit a hontalanság martirja. Sirt a nóta uton-utófélen.

— Gyere haza Kossuth Lajos! Haza is jött, de koporsóban. Azóta csöndesebbek, szomorúbbak a Lajos-napok. De azért ünnepe ez a nap ma is a magyaroknak, örök ünnepe.

A város polgársága már készülődik, hogy az idén, a neuzei eszmék győzelmének elsőfokján megünnepelje aug. 25-ét, a Lajos napot. Kolozsvár hazafias és lelkes közönsége az idén is meg fogja ünnepegni Lajos napját. A »Kossuth-asztaltársaság« azonban csak szeptember hónapban fogja a Lajos-napi Kossuth-ünnepet megtartani, — minthogy a társaság tagjairak javarésze most nincs itthon.

— (Egy főúri nő halála.) Egy jótekonysága miatt közismert főúri nő elhunyt tudatja velünk egy hozzánk érkezett gyászjelentés. Gróf Kornis Bert, a kolozsvári oltáregyasztlet élnoke, brünai alapítványi hölgy, e hó 16-án reggel Szent-Benedeken 65 éves korában meghalt. Az elhunyt urna temetőjára volt több kolozsvári jótékony intézetnek, de ezen kívül is minden alkalmat szívesen ragadott meg, hogy a nyomorban sanyálódókon segítsen. Elhunytával súlyos veszteséget érte az erdélyrészi arisztokraciát. Halálhíre mély és igaz részvétet keltett a kolozsvári társadalom minden rétegében. A gyászbeszéről a következő jelentést adta ki a mélyen le-sújtott család:

Gönc-Ruszkai gróf Kornis Viktor, Gönc-Ruszkai gróf Kornis Vilma, öz. Pláczek Károlyné szül. Gönc-Ruszkai gróf Kornis Janka, a maguk, valamint Pap Farkasné szül. báró Bornemisza Anna, báró Bornemisza Gábor, báró Bornemisza Kálmán, báró Bornemisza Béla és családjaik, valamint a többi közeli és távoli rokonok nevében szomorodott szívvel jelentik, hogy szeretett jó nővérük, nagynénjük és rokonuk Gönc-Ruszkai gr. Kornis Bert, brünai alapítványi hölgy, a kolozsvári oltáregyasztlet élnoke, életének 65-ik évében, f. évi augusztus 16-án reggel az Urban elhunyt. Az üdvözöltnek hűlt tetemei folyó hó 18-án délelőtt fél 10 órakor fognak Szent-Benedeken a róm. kath. egyház szereltatása szerint beszenteltetni és a családi sírkertbe örök nyugalomra helyezni. Az engesztelőszent-mi-éldozat f. hó 19-én d. e. 11 órakor Kolozsvárt a Szent Ferenc-rndiek templomában fog a Mindenhatónak bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Áldás emléken, béke porain!

— (Választói kiállítás.) A választói állat, termény- és házipar-kiállítás programját a következőkében állapították meg: Szeptember 3-án a kiállítás első napján d. e. 10 órakor a kiállítást a dalverseny jelentkezőit összes dalárdák által előadott »Himnusz« fogja megnyitni. Azután a kiállítás ünnepélyes megnyitása fog megtörténni. Délelőtt fél 11 órakor a bíráló-bizottságok mtkódése a kiállításra vitt állatok és különböző ipari cikkek felett. Délután 1 órakor közös ebéd, az erre a célra felállított hosszú épületben. Délután 4 órakor hölgy kocsi-verseny, rendezi gr. Horváth Tholdi Rudolf. Este hét órakor dalverseny és színi előadás. A kidei ifjúság a »Szász forint« és »Az igazság« című egyfelvonásos színdarabokat fogja előadni. Mindkettőt ez alkalomra írta és a szereplőknek betanította Székely Miklós, kidei ev. ref. lelkész. A dalversenyre, melyen a Himnuszot fogják elénekelni, jelentkeztek a patai, kidei, györgyi és választói dalkörök. A versenyt rendezi és vezeti Gál Sándor választói áll. isk. igaz-tanító. Este 10 órakor táncmulatság, az erre a célra felállított tágas, kényelmes épületben. A kiállítás másodnapján sepi. 4-én d. e. földész löverseny és számárverseny. Az érdekesnek ígérkező verseny nyertesei között díjakat is osztanak ki. Déli 1 órakor közös ebéd. Délután 3 órakor a díjak kiosztása után a kiállítást ünnepélyesen bezárják. A községekben mindenfelé nagy ér-

deklódással készülnek a kiállításra. Már eddig is annyi jelentkezés történt, hogy az állatok, tárgyak stb. elhelyezése nagy gondokat okoz a rendezőségeknek. A védnökök közül Rónay Elemér orsz. képviselő 50 koronát és Grunner Károly boncehidai nagybérő 25 koronát küldött Hankó Veress Károly főszolgabíróhoz, a kiállítás főrendezőjéhez. A községek pedig önként összesen 350 koronát szavaztak meg a kiállítás költségének fozezésére.

— (Ditrői József temetése.) Tegnap d. u. 3 órakor temették el Ditrői Józsefet, Kolozsvár sz. kir. városnak hosszú éveken át volt derék és munkás tisztviselőjét. A város közönségének szinte részvéte nyilvánult meg a ravatalnál, melyet számos koszoru borított és amelyről impozáns számban jelent meg Kolozsvár polgársága, hogy elkísérje utolsó útjára Ditrői Józsefet. A városi tanács, mely leginkább ismerte Ditrői nagy szorgalmát és buzgó munkásságát — Fekete Nagy Béla helyettes polgármester vezetése mellett tegnap délelőtt testületileg jelent meg a ravatalnál és díszes koszort helyezett az elhunyt kolleaga koporsójára és megható szavakkal tolmácsolta a g.ázoló családnak a tanács részvétét.

— (Pusztító tüzek Kolozsvármegyében.) A Kolozsvárral határos községekben több helyt felütött a vers kakas a fejet. K a j a n t o községekben Nagyboldogasszony napján déli 12 órakor tűz tört ki, mely öt házat pusztított el minden melléképületeivel és behordott takarmánnyal együtt. A községi lakossága nagy erőfeszítéssel igyekezett a pusztító elemet megfékezni. A tűz színeiyére kivonult Kolozsvárról Hankó Veress Károly főszolgabíró és Mósa szolgabíró. A tüzet d. u. 4 órára lokalizálták. A tűz oka ismeretlen. Méra községekben szintén Nagyboldogasszony ünnepén volt nagy tűz, mely összesen harminc gazdasági épületet és lakóházat hamvasztott el. A tüzet a szomszéd faluk segítségével oltották el. A tűz okát nem lehetett megállapítani.

— (Miniszteri döntések a villamvilágításra vonatkozólag.) A győri villamos világítás ügyében két belügyminiszteri leirat érkezett Győr városához. — Az egyikben a miniszter jóváhagyta a város ama határozatát, melylyel a villamos magánvilágítási hálózatot, tervet és költségvetést elfogadta és ennek kivételét 180.000 kor. költség keretén belül elrendelte és a költség fedezése céljából 4% os kamatozás mellett a tartaléktőmegeből 180.000 kor. hitelnek folyó számlára igénybevételest elhatározta. Ugyancsak most érkezett a belügyminiszter ama leirata, a melyben győri légszuszvilágítási társaság felebezéseit fölött döntött. A város közgyűlése ugyanis akként határozott, hogy légszusz fűtésre, főzésre, motorikus célokra vagy világításra kívüli valk más célokra kiszolgáltató társaságok nem szabad. A légszusz társaság e határozat ellen felebezett, a mit a miniszter most elutasított s jóváhagyta a város határozatát. Hasonlóképpen helybenhagyta a légszuszvilágítási társaság felebezéseinek elutasításával, a közgyűlés ama határozatát, hogy magánvilágításra és motorikus célokra villamos erőt használni és alkalmazni szabad.

— (A dési tűzvérsz.) Lapunk tegnapi számbában már megemlékeztünk arról a nagy tűzről, mely a dési postaépületet teljesen elhamvasztotta, a berendezés és igen sok értékes küldeményvel együtt. A tűzről a következő részleteket írják Dészről:

Nagyboldogasszony napján rémes tűzveszedelem okozott nagy rőmületet Dész városában. A tűz a Kossuth Lajos-utcában levő posta-, táviró- és telefon-hivatalban tört ki, a mely valóságos tűzfészkek volt. A lángok gyorsan eharapóztak s mielőtt megakadályozhatták volna, ugyszólván az egész berendezést s a hivatalos irások jó részét a lángok elmeztették. A tűzhöz kivonult Désznek majdnem egész lakossága, mely a tűzörségnek segítségére volt a mentési munkálatokban. — Az oltást azonban megnehezítette a teljes vízhiány, a mennyiben az egész környéken csak az állami püzmázium udvarán levő kut szolgáltattott bőségsőbb vizet. A tűz nagy pusztítást vitt véghez. Különösen nagy károkat szenvedett a posta-épületben lakó Zimmermann Román posta- és táviró-felügyelő, hivatali főnök, kinek lakásberendezése, butora teljesen elpusztult és a lángok martalékvá lett a padláson levő sok ruhanemű is. — Emberáldozatban nem esett kár. A kolozsvári postaigazgatóság részéről leuaztak Dészre Kolbenhayer Bertalan titkár és az építés foga atba tételére D. z. k. i. o. v. i. s. Miklós mérnök, a kik mindent elkövettek a forgalom nyugodt lebonyolítására.

— (Pályázat lelkeszi állásokra.) Bartók Gy. gy. ev. ref. püspök, az erdélyi egyházkerületben két lelkeszi állásra pályázatot hirdetett. Az egyik a marosudasi körlelkész, a másik a csuc-koppándi egyházközség lelkeszi állása. Mindkét megüresedett lelkeszi állomás a nagyenyedi egyházmegyébe van bekebelezve. A folyamodványok szeptember 5-ig J a n c s ó Lajos espereshez küldendő Marosujvárra.

— (Bizalmatlanság egy polgármesternek.) A szászrégeni mézárások ugyancsak rossz szemmel nézhetik F r o m m Fraugott polgármestert, ki úgy vélt segíteni a hus grágaságán, hogy engedélyt adott több nem hivatalos mézárás mesternek és megengedte a marhavágatást és a hus elárusítását. A szászrégeni mézárások azonban semmiképpen sem akarják belátni azt, hogy a városi adók, állami és fogyasztási adók viselése mellett miért ne bírják ok a marhavágatás kizárólagos jogát. Deputációban mentek a polgármesterhez, de nem volt hajlandó változtatni határozatán. — A

mészárosok erre gyűlést tartottak s a polgármesternek egyetemen bizalmatlanságukat fejezték ki s elhatározták, hogy feljelentik a miniszterrel.

— **(A marostordavármegyei inség.)** A minap megemlékeztünk arról a szomorú hírről, mely Maros-Torda vármegyéből érkezett hozzánk s mely arról számolt be, hogy több községben olyan mérvet öltött a szárazság és tűzvész okozta inség, hogy a lakosság egy része máris segélyért fordult a hatóságokhoz, hogy az éhhaláltól meneküljön. Mint Marosvásárhelyről most írják — a vármegye főispánja már meglette az első lépéseket a fenyegető nyomor enyhítésére. Erendelte ugyanis a munkaképes lakosok sürgős összeírását, a kik utépítésénél fogva munkát kapni, s segélyezésre a kormánytól is meglette a lépéseket. — A maros-tordavármegyei Gazdasági Egyesület is sürgős intézkedéseket tett az inség elhárítására. Tegnapelőtt tartott igazgató-választmányi ülésen foglalkozott az Egyesület a vármegyében már is oly aggasztó mérvben jelentkező inség kérdésével s megállapította azon utat, melyen a segélyezésre hivatott tényezőknél haladniok kell az inség enyhítésére nézve. Első sorban a védekezés módjaitól kívánja a közönséget felvilágosítani népgyűlésen utján. Azután a védekezés sikeres keresztviteléhez szükséges anyagi támogatásról szándékozik gondoskodni olyan képen, hogy kérésit intézti a vármegye törvényhatósági bizottságához, hogy az ebadó alapból 15000 koronát engedélyezzen a Gazdasági Egyesületnek a segélyezés céljaira leendő felhasználás végett.

— **(Öngyilkosság a fogházban.)** Szászrégenből írják, hogy az ottani kir. járásbírósg fogházában tegnapelőtt egy lopással vádolt Szász Jánosné nevű asszony felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka az volt, hogy az asszony, kinek egy hajdan férjhezmenő lánya volt, restellte azt, hogy fogházba került s e feletti bánatában követte el végzetes tettet.

— **(Megtámadott csendőrhők.)** Kerekeszentpálról írják, hogy egy ottani koromban tegnapelőtt este két cigány: Boktán János és Vidámi Márton kártyázás közben összeverekedtek, a miközben az egyik verekedést látta. Az arra járó csendőrhők közbeleptek, hogy a rendet helyre állítsák, ám a cigányok nem engedelmessé váltak, hanem rátámadtak a csendőrhőkre, a kik erre szuronyaikkal feleltek. — több jelentékeny sebet ejtve a cigányokra. A csendőrhők a cigányokat letartóztatták s mivel bázard kártyajátékot űztek, mintegy 30 korona pénzt s a kártyák elkobozták.

— **(Gyermekecsere.)** gy nagysebeni jó módú ur (szász) család óhajtaná 15 éves leányát egy kolozsvári ur, lehetőleg tanári családdal, egy szintén 15 éves alóli fiú- vagy leánygyermekért 2 évi cserébe adni azon célból, hogy az egyik gyermek Kolozsvárt a magyar, a másik Nagysebenben a német nyelvet elsajátíthassa. Bővebb felvilágosítást nyújt Valentin Adolf gyógyszerész Széchenyitér (Székely patika).

— **(Meggyuladt ravatal.)** Különös szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel a mosonméggyei Jászfalva községben, a hol egy ravatal felgyladta s következtében egy asszony életét vesztette, többben pedig súlyos sérülést szenvedtek. Az esetről az alábbiakat jelenteli levelezőnk: A múlt szombaton este meghalt Eck Mátys odaváló gazda, a kit annak rendje és módja szerint másnap ravatalra tettek. A ravatalt körülállították égő gyertyákkal. Előfel előtt a család tagjai aludni tértek a szomszéd szobába, a halottnál csak Katzer Katalin nevű öreg asszony virrasztott. Hajnál felé nagy sikoltásra értek fel a családtagok. Mikor a szobájukból kifutottak, sűrű füst töltött ki a halottszobából. Befutottak a ravatalhoz, mely már akkor majdnem teljesen elégett. A virrasztó asszony pedig az ajó mellett feküdt. A házbeliek rögtön az oltáshoz fogtak. Először is a szerencsétlenül járt Katzer Kati nevű asszony égő ruháját akarták leszakítani, de ekközben a halott leánya, Eck Mari és testvére Eck Lujza ruhái is meggyuladtak. A két leány kifutott az udvarra, de ott még jobban kezdett égni a ruhájuk, ugyanígy, hogy csak nagynehezen tudták ezekről is lelépni a ruhadarabokat. Ekközben a ravatal teljesen leégett s csak a megszennsenedett holttal maradt az összeégett fakoporsóban. Mikor a tüzet nagy nehezen eloltották, Katzer Kati már halva viték kiz udvarra, a két leány is oly sérüléseket szenvedett, hogy aligha marad életben. A meggyült vizsgálat szerint valószínűsítést látszik, hogy a ravatal körül felállított gyertyák közül az egyik lebukott s ez gyújtotta meg a szemfedeleket, melytől a virrasztó asszony ruhája is meggyuladt, a ki azonban elaludt a koporsó mellett s nem vette észre a szerencsétlenséget idejében, később pedig a nagy füsttől nem tudott kimenekülni.

— **(Harc a legelő miatt.)** Veszedeles jellegű zavargás volt vasárnap reggel az alsó-fehérmegyei Orbó község határában, hol — mint nekünk írják — a lakosság felázadt a legelő miatt. A község lakosságának ugyanis nagy marhaállománya van, mely a nagy szárazság miatt inségnek néz előbe. A tavasszal meglehetősen szénatermeszték volt, de a természet eladta, abban reménykedve, hogy a legeltetéssel és a sarjatermesztéssel kielegethetik a jószágait. A nagy szárazság azonban a legelőt tönkretette s emiatt a kaszálóra kellett volna hajtaniok a jószágot, de ezt tölire akarják megtartani. Pár nappal ezelőtt aztán a jószágokat behajtották a káptalanú erdőbe le-

geltetni, hol a fiatal csemetékben és a lombokban károkat okoztak. Az erdővédők a mint észrevették a jószágokat, kihajtották az erdőből, a kárért feljelentették a gazdákat. Ez azonban mitsem használt, sőt mikor megdultak az emberek, hogy a szolgabírónál is fel vannak jelenítve, elhatározták, hogy azért is legeltetni fognak. Vasárnap reggel az egész jószágállományt ismét behajtották az emberek az erdőbe.

Az erdő szélén az erdővédők újakat állítottak és vissza akarták terelni a jószágokat. De ekkor a parasztok dorongokkal felgyverkezve futottak ki az erdőből s az újakat álló erdővédők megdadták. — Szemjén Pál, Patrubán Miklós és Dragulesku János erdővédők a támadókra gyertya fogtak és rájuk lőttek, miközben egy Vlădu Mojsze nevű ember súlyosan megsebesült. A három erdővédőnek azonban menekülni kellett, hogy életüket megmentsék. Delfele azonban már csendőrhőkkel tértek vissza. Mikor azonban a csendőrhők közbeledésit észrevették a parasztok, bemenekültek az erdőbe. A tősbán talált jószágokat az erdővédők behajtották Csombordra, hol őrzet alatt tartják. Az erőszakos emberek között Mann Filimon, Marginean Vazul és Petrusán Györgyöt mint izgatónak letartóztatták.

— **(Haza jött meghalni.)** Feltűnést keltő gyilkosság történt vasárnap délelőtt a sárosmegyei Jedlova községben, melynek részleteiről az alábbiakat írják nekünk. — Pál évvel ezelőtt Vitun Pál földműves arra a szomorú felfedezésre jutott, hogy felesége szerelmi viszonyt folytat egy Huzelka Mátys nevű legénygyel. A megcsalt ember nemsokára együtt találta a legényt az asszonnyal s akkor a férj dühbe elől elmenekült a háztól s együtt kimentek Amerikába. Az asszony három apró gyermekkel hagyott itthon s azóta híre sem hallották. Vitun nevelte a három apróságot, s abbéli reményében, hogy felesége, akit még mindig szeretett, majd csak visszatér egyszer a gyermekekhez. Évek múltak el azóta, de sem az asszony, sem a szeretője nem tértek vissza. A múlt héten aztán Vitun meghallotta, hogy feleségének csábítója hazajött, de csak egyadul, mert az asszony meghalt Amerikában. A szegény ember megsíratta a hűtlen asszonyt, de elhatározta, hogy boszút áll a csábítón. Revolvert szerzett és vasárnap délelőtt azzal ment el a templomba. Az istentisztelet befejezése után Vitun elsőnek jött ki a templomból s aztán megállt a templom előtt. Kevés idő múlva kijött a templomból Huzelka is. Mikor Vitun meglátta őt, előbe lépett s azt kérdezte tőle, hol az asszony? Huzelka egykedvűen válaszolta, hogy meghalt. Erre Vitun elővette a revolvért s ezzel a szavakkal lőtt:

„Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!”

A golyó Huzelkának a szívét járta keresztül. A megölt ember megtántorodott a lövés után és elbukott. Mire a mellette álló emberek fel akarták emelni, már halott volt. Vitun a gyilkossága után hazament, elbucszott a gyermekeitől s aztán elment a csendőrséghez, ahol maga jelentette be a véres esetet. Letartóztatták. — Az árván maradt gyermekeket pedig a rokonok vették oltalmukba.

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

A golyó Huzelkának a szívét járta keresztül. A megölt ember megtántorodott a lövés után és elbukott. Mire a mellette álló emberek fel akarták emelni, már halott volt. Vitun a gyilkossága után hazament, elbucszott a gyermekeitől s aztán elment a csendőrséghez, ahol maga jelentette be a véres esetet. Letartóztatták. — Az árván maradt gyermekeket pedig a rokonok vették oltalmukba.

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Ha az asszony meghalt, meghalsz te is!

Táviratok

A néppárt bomlása.

Budapest, aug. 17.

Zmeskál Zoltán levelet intézett gróf Zichy Aladárhoz, a néppárt ezidőszertini elnökéhez, melyben kijelentette a pártból való kilépését.

Gyöngyös pusztulása.

Gyöngyös, aug. 17.

Tegnap a késő esti órákban tűz keletkezett Gyöngyösön, mely csaknem az egész várost elpusztította.

A tűz kitörésekor nagy szélvihar dühöngött, mely az égő zsarnokokokat szertehordva egyszerre négy-öt helyen gyuladtak meg egymásután a házak.

Néhány perc alatt egész városrész állott lángokban.

Oltásról szó sem lehetett. A lakosság kétségbeesetten, tehetetlenül, jajveszékelve nézte vagyona pusztulását. A közeli községek segítségére siető lakossága sem tudott eredményesen a tűz lokalizálásán működni a nagy vízhiány miatt.

A tűz egész éjjel át fékevesztetten dühöngött, sőt ma egész napon át sem tudtak a pusztító tűzvésznek gátat vetni.

Több mint ötszáz ház esett eddig Gyöngyösön a lángok martalékává.

A tűz a szomszédos Putnok és Gyöngyös-Püspöki nevű községeket is teljesen hamuvá égette.

A lakosság összes takarmánya s a begyűjtött termés mind odaégett.

Az állatok megmentésére is alig lehetett gondolni. Több házból nagyobb mennyiségű pénz veszett oda. A lakosság alighogy életét megtudta menteni.

A hajléktalanná lett lakosság nagy nyomornak néz előbe.

A már huszonnégy órája dühöngő tüzet még mindig nem sikerült lokalizálni, a pusztító lángok most is folyton terjednek.

A mentési munkálatok közben több baleset történt. Sok tűzoltót súlyos égési sebekkel borítva szállítottak el a vész színhelyéről.

Fegyelem 88 elítéltek.

Bécs, aug. 17.

Ő felsége születésnapja alkalmából 88 elítélt nyert kegyelmet. Az igazságügyminiszter táviratilag rendelte el a különböző fogházban lévőknél szabadon bocsátását.

A cár nem kegyelmez.

Budapest, aug. 17.

Pétervárról jelentik: Nagy felűnést kelt, hogy a cár a trónörökös születése alkalmából senkinek sem adott kegyelmet.

A japán—orosz háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, aug. 17.

Csifuból jelentik: A japánok elfoglalták az oroszok utolsó védelmi vonalát és most már a döntő ütközet napok kérdése csupán.

Pétervárról jelentik: Boris nagyherceget, kinek Kuropatkinna volt összeütközése a cár visszahívta a harcterről.

Pétervár, aug. 17.

Mukdenből jelentik: 92 polgár ma családjával ide érkezett. A japánok kijelentették, hogy ez az utolsó csoport, melynek még megengedik a kivonulást Port-Arturból.

Pétervár, aug. 17.

Stössel tábornokkal tudatták a mikádó rendeletét, melyben a mikádó kapitulációra szólítja fel. Erre vonatkozólag Stössel ma d. e. 10 óráig haladékot kért.

Merénylet egy hajó ellen.

Budapest, aug. 17.

Pétervárról jelentik: A rendőrség mindeddig gondosan titkolta, hogy Plehwe meggyilkolása idején egy egyén csolnokon odaférközött a Sziláva nevű páncélos hajóhoz és

két bombát dobott feléje. A bombák olt tévesztettek. A merénylőt elfogták, de épp úgy, mint Plehwe gyilkosa, megtagad kilétéről minden felvilágosítást.

A marienbadi találkozó.

Bécs, aug. 17.

Ő felsége ma reggel Marienbadból 7 óra 24 perckor Krisbadba utazott.

Karisbad, aug. 17.

Ő felsége ma délelőtt 9 órákor ideérkezett.

Bécs, aug. 17.

A londoni Times hangsúlyozza, hogy ő felsége Ferenc József marienbadi látogatása csak a barátságának és nem a politikának ténye és azt mondja: Az ezer és ezer szerecsenekiváratok közt, melyekben az uralkodó születésnapja alkalmával részesülni fog, egy sem lesz szívélyesebb, mint az, a melyet Edvard király saját és az angol nép nevében fog ő felségéhez juttatni. A lap nagyon sajnálja, hogy ő felsége egészségi állapota nem engede meg, hogy a király meghívását, hogy Angliába jöjjen, elfogadhasssa. ő felsége ott igen szívélyes fogadtatásban részesült volna. A lap a következően zárja cikkét: Több mint ötvenöt esztendője annak hogy ő felsége a legfeljebb trónokon oly módon uralkodik, amely mindenütt, de különösen Angliában bámulatot kelt. A «Standard» a találkozásban újabb bizonyítékát látja a két árulkodó közti bizalomteljes viszonynak, amely bensőbb már alig lehetne.

Aru- és értéktőzsde.

Budapest, aug. 17.

Budapesti gabonátőzsde.

Jobb vételkedv mellett ma elkel kezdett 2 és félétől 5 fillérrel magasabb áron, 40.000 métermáza buza; később nyugodt, változatlan maradt, rozs bágyadt, zab változatlan, tengeri 5 fillérrel magasabb. Ma felmondás nem volt.

Az 1904. évi aug. hó 15. esti 6 órától aug. 16. esti 6 óráig Budapestre.

Érkezett:	Elszállítottat:
Buza ... 71712 mm.	Buza ... — mm.
Rozs ... 937	Rozs ... —
Árpa ... 1420	Árpa ... —
Zab ... 5980	Zab ... 50
Tengeri ... 22751	Tengeri ... 7430
Repece ... 3253	Repece ... —
Liszt ... 816	Liszt ... 11194
Korpa ... —	Korpa ... 3347
Összesen: 106869 mm.	Összesen: 22021 mm.

A határidő üzlet.

A határidőüzlet magasabb, Amerikára kedvező hangulattal indult, zárlat felé nagyobb eladásokra az összes termények csökkentek, és olcsóbban zárultak. A forgalom élénk maradt.

	Kezdete	Változás
Buza okt.	10.73	1070—1067
Buza apr.	10.92	1091—1087
Rozs	—	—
Rozs októberre	832	827—826
Rozs	—	—
Zab	—	—
Zab okt.	738	736—734
Zab	—	—
Tengeri aug.	756	755—754
Tengeri szept.	757	756—755
Tengeri máj. 1905.	753	749—748
Tengeri	—	—
Repece	—	—
Repece aug.	—	—

REGÉNY.

Az al-mandarin.

Írta: Hyan Hans.

Fordította: Jeanette.

Amerikai—chinai detektiv-regény a jelenkorból.

XVI. (66)

Néhány szerény, de azért szerencsés üzlet révén rövid idő alatt ismét kis vagyonát gyűjtött, melylyel legalább amennyi is nagyon szerény igényeit kielégíthette és nem szorult hitelezői jószívűségére.

Különbösen is az üzletet továbbra, csupán csak mint hitelezői üzletvezetője vezette tovább, kinek legközelebbje továbbra is nélkülözhetetlen a tartozó összeget, mint rendszeres szokás szerint, a kereskedőknél szokásos.

A szép Eklund Nellynek tehát nem kellett felednie a részesei álmaiból. Nelly ezután is, azon kis elkényeztetett, imádott hölgyecske maradt, kinek egyetlen kívánsága sem maradt teljesítetlenül, ha mindjárt — ami nem hallgatható el, — Nelly kívánságai teljesen szerények voltak is.

Egy napon, midőn tovább nem tartotta ki, hogy feunhangon ne beszéljen arról, kivel fiatal szíve világotlanul és folyton foglalkozott, elkezdett bátyjával Pre torius Párról beszélni.

Nyltan és világosan kimondta, hogy Pált még ma is szereti. Egyedüli bánata, Pretorius Pál, kit szíve mélyéből szeret. Mindenét szívesen odaadná — természetesen fogalma sem volt arról, mit jelent a földön feküdni, éhezve — csak még egyszer bűsleges két szemébe nézhetne!

Kimondta, hogy máshoz sohasem megy férjhez és senmi a világban nem boldogítja, ha nem lehet Pált.

Bátyja nem éppen örült e kijelentéshez, azt remélte, hogy a hosszú távollét, unokahaga szívéből ki fojza törlni a fiatal német képet, mert mindennek dacára nem volt meggyőződve Pál ártatlan-ágáról.

Homlokát összeráncolva, kijelenté, hogy ezek oly gyerekségek, melyeket Nellynek ki kell a fejéből verni.

Azonban látva a szeretett leány megáradt könnyeit és bánatos arcát, annyira megijedt, hogy azonnal visszavonta szavát, mondván:

»Nyugodjál meg édesem — vigasztalja a göröcsösen zokogó Nellyt, — én bizonyára csak javadnak akarom, de az... ha vissza jön és elfogta a rablót, akkor beszélhetünk a dologról.»

— És ha nem fogja el, — felelte feldokló sírás közt Nelly — hiszen szegény elfogott már egyet!... Csak nem foghatja el az egyesült államok összes gonosztervőit! Ez túlhaladja az erejét!... Mondd bácsikám, mi lesz, ha nem fogja el őt?

— Akkor azt hiszem, nem fog ide visszajönni! — akarta a bankár éppen mondani; de idej-korán meggondolta és gondolkodra mondá:

— Borzasztó vagy Nelly, valóságos revolvert szegzel mellemre!... tehát matlam, ha visszatér és még szeret, nem bálnom övé lehetsz!

Ezzel az öreg ur dohányszószobájába távozott.

Nelly elgondolkozott.

Tehát lehetséges lenne, hogy már nem szeretné Pált?

Bizony az is lehetséges! Pál most hírneves ember. Az egyesült államok összes újságjai közölték arcképét. És nagyon érdekes cikkeket, melyeket most már önállóan írt, jelennek meg tőle.

Nem is lenne csoda, ha annyi ismeretség közt elfelejtene őt. De megsemmihette, hogy ott az elnyomorított lábú chinai hőzt — elfelejtette volna őt.

Nem lehetetlen azonban, hogy a Sanghai idegen colonia hölgyei közül, kik közül néhánynak arcképét látta — kik nagyon szépek voltak — megtetszett valaki....

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. F. Kolozsvár Szíves figyelmét köszönik. Magunk is osztjuk mindenben nézetét. Az idea kitűnő, annak idején fel is fogjuk használni. Reméljük, eredményre fog a mozgalom vezetni. Most még talán nem időszert a kérdés.

Feloldó szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptól sdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Van szerencsém a n. 6. közönség b. tudomására hozni, hogy fényképeseti műtermemet előbbi helyén

Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve újlag megnyitottam és a legmodernebb gépekkel felszereltem.

Műhelyemben készülnek a legkisebb alaktól a legnagyobb nagyságig, úgy festmény mint kivetíté platin képek, aquarell és olaj festmények, nagytáskák Elvállalom házon kívüli csoport, táj- és épületek felvételét. Társas vagy családi képeknél nagy árkedvezmény. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról előre is biztosítva, maradok teljes tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

174 80—⁺ fényképész.

M. Á. V.

tisztviselők fizetésrendezése alkal-

mával olcsó

pénzkölcsön kapható

Kölcsönt minden véglegesen kinevezett évi fizetéssel bíró vagy nyugdíjazott közisztviselő kaphat, kinek évi fizetése legalább 1800 K. Nyugdíjas 1200 kor. nyugdíjjal, 1000 koronánként töke és kamatban havonta 9 kor. törlesztendő, legtöbb esetben kezes nélkül.

A Budapesten székelő
Hazai Leszámitoló- és Takarékpénztár
 előnyös feltételek mellett folyósít 1/4-évenként, 2 1/2 vagy 5 év
 alatt, avagy 60 és 120 havi részletekben törleszhető annuitásos
SZEMÉLYHITELT
 állami, közigazgatási és magánhivatalnokoknak, valamint katonai
 tisztoknak, kereskedőknek és iparosoknak; továbbá
TÁRCZAHITELKÖLCSÖNT
 nyújt kereskedőknek; ugyancsak
JELZÁLOGHITELKÖLCSÖNÖKET
 10 évtől 65 évig terjedhető visszafizetésre bármely összeg ere-
 jéig engedélyez egy elsőrangú hazai pénzintézet útján a legked-
 vezőbb feltételek mellett.
 3406 Bővebb felvilágosítással szolgál: 11-15
 kolozsvári vezérképviselőnk
Kolozsvár, Ferenc József-ut 2. sz. 1. em.

Saját termésű
Bor! Rizling ó- és új bor
 kölcsön hordókban kapható:
Raksányi Károlynál, Balaton-Jenyében.

KIADÓ
 vendéglői
 helyiség
Kolozsvárt, Ferenc József-ut 5.
 Értekezhetni a házmesternél.
 3447 5-6

Ni! Ni! Olcsó!
Medi Sándor
 raktárt nyitott
 a Bak-palotában — (nagyhid mellett).
 Kedvező áron elárulit kitűnő minőségű
vérpiros (érett) dinnyéjéből.
 Idejére: Szőlő és ptyóka is lesz!
 A n. é. közönség pártfogását kéri Medi Sándor.
 Ni! Ni! Olcsó!

Egy jó magyar lovas
 jutányos árban
 belovagol lovakat.
 Saját helyén, esetleg lovasokat is
 kiképez — katonai előírás szerint.
 Lovversenyekre szintén a leggyorsabban!
 Cím: Magyar-utca 69. sz., Kolozsvár.
 3477 1-3

ÉRTESÍTÉS!
 Van szerencsém a nagyérdemű közönség,
 kávéház tulajdonosok, társulatok és kaszinók
 figyelmét felhívni ama körülményre, hogy
 néhai férjem
PÁLLÁN HENRIK
 jó hírnévnek örvendő üzletét a legkitűnőbb
 munkaerőkkel láttam el és azt tovább
 folytatom, hol — jutányos áron — kész
billiárdok, dákók, golyók
 stb. mindenkor nagy választékban találhatók.
 További becses pártfogásukat kérve meradalm
 3478 1-6 **Özv. Pállán Henrikné.**

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÖVJÜK, IGYUNK
K-IMPER "RÉPÁTI"
 BATHORI-FORRAS
 ÉGVÉNYES
 ÖGYÖGY-SAVANYÚVIZET
 M. kir. Pat. Igazgatósági rendelet
 8391/VIII. 1890. adtm.

Nevelő kerestetik
 ki egy
 12 éves ev. ref.
 vallásu gyereknek a II-ik
 gymnasium összes tantárgyait
 taníthassa, hogy 1905. év június
 hó végén sikeres magánvizsgát
 tehessen. Tanítás kezdődik 1904.
 szept. hó 1-én. Ki erre ajánkozik,
 úgy kérem ajánlatait Kuty-
 falvára küldeni, igé-
 nyei megjelölé-
 sével.
 Cím: **Bedőházi Pál Kutyfalva**
 posta: helyt.
 3468 2-4

Kolozsvári
Takarékpénztár és Hitelbank
 Részvénytársaság.
 Alaptőkéje: 1.200.000 korona teljesen befizetve.
 Tartaléktőkéje 204.144 kor. 89 fill.
 Betétek könyvecskére, pénztárjegyekre és
 folyószámlákra K. 9.011.613.20
 Irodák:
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.
 saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett
 fogad el könyvecskére vagy folyószá-
 mlára és azokat felmondás nélkül fizet
 vissza.
 Rövid, vagy hosszabb lejáratu, közönsé-
 ges, vagy törlesztéses kölcsönöket nyújt
ház- és földbirtokra
 10-től 50 évig terjedő időtartamra a legelő-
 nyösebb kamat- és tőketörlesztési hányad
 mellett s azokat készpénzben fizeti ki.
 Régebb és magasabb kamatu jelzálog-köl-
 csönöket igen előnyös feltételek mellett kon-
 vertál, s mindennemű ilyen ügyletet a leg-
 gyorsabban bonyolít le.
 Leszámitol magán vagy üzleti váltó-
 kat a legmérsékeltébb kamattal alkalmazása
 mellett.
 Vásárol és elad, valamint előlegeket
 nyújt zálogkölcsön, vagy folyószámla
 alakjában értékpapírokra és ilyenek vétel-
 lét, vagy eladását legelőnyösebben köz-
 vetíti.
 Bevált értékpapír-szelvényeket és
 sorsolt értékeket.
 Pénzelőlegeket nyújt a Máv. kolozs-
 vári állomásának közvetlen szomszédságában
 fekvő s szakszerűen kezelt **kőraktáraiba**
 betárolt gazdasági terményekre, igen
 előnyös feltételek mellett.
Kölcsön-zsákókat nagy mennyiségben
 és mérsékelt használati díj mellett bocsát a
 gazdaközönség rendelkezésére.
 Kézi-zálogosztályában (Király-utca
 3. sz. a.) pénzelőlegeket ad **arany- és**
ezüstartárgyakra, valamint bármennyű
 ingóságokra a törvény által megszabott
 kamat mellett.

Deák Ferencz - utca 12.
 — szám alatt —
Adler-féle házban
egy étterem
 és melék helyiségei
 egy vagy több évre
Kiadó!
 A feltételek iránt értekezhetni
 lehet:
Gombos Ferencz
 nyomdatulajdonosnál
Kolozsvárt, Egyetem-utca 7.

Telefon 439. sz. Több kiállításon jó munkáért kitüntetve. Telefon 439. sz.
 Az „Országos Ipar-Egyesület” által verseny és kivitel képességért ezüst dísz-éremmel kitüntetve.
Léber Gyula
 első erdélyi sodrony szöv-
 fonat, kert-kerítés és ruganyos
 acél sodrony ágybetétek gyára
Kolozsvárt, Egyetem-u. 12.
 Nemkülönbön zöldre festett légyászóvet, sze-
 lező rosták, Backer-féle rosták és egyébféle
 használatra vas-, réz és acél szövetek, Kruppa
 sodrony-szegélyzetek különféle mintákban,
 fakteretbe foglalt rosták, löher-síták és
 sziták különféle ozélokra igen erősen
 készíttetnek és gyári árak szerint számít-
 tatnak. Acél tüskés sodrony-keretek, erdők,
 stb. bevonásához jutányos ártért fel is huzatik.
 Képes árjegyzékkel bérmentre szívesen szolgálak

Értesítések
 a legolcsóbb árban vétetnek fő
Gombos Ferencz „Lyceum” könyv-
 nyomdájában Kolozsvárt, Egyetem-
 utca 7-ik szám alatt.

Elsőrangú könyvnyomda! **Ujság kiadó-vállalat!**
GOMBOS FERENCZ
 KÖNYVNYOMDÁJA
KOLOZSVÁRT, EGYETEM-UTCZA 7.
 Telefon-
 szám
 204. Telefon-
 szám
 204.
 Gazdagon felszerelt könyvnyomdám-
 ban gyorsan, izléssel és a legjutá-
 nyosabb árban készítek el bármilyen
 könyvnyomdai munkákat, ugymint:
 ○ irodalmi műveket, ○
 tankönyveket, tudó-
 mányos és szépirodalmi
 folyóiratokat, napi,
 heti- és havi lapo-
 kat, kereskedők és ipa-
 rosok részére szám-
 lákat, üzleti köny-
 veket; — ugyancsak
 eljegyzési kártyá-
 kat, névjegyeket,
 meghívókat, falra-
 gaszokat stb. stb. ○
 Mint szakember, ki a nyomdászati
 tanultam, az erdélyi részeken a
 mai napig is a legjobb hírnévnek
 örvendő könyvnyomdám négy
 gyorsajtóval és a legmoder-
 nebb igényeknek teljesen meg-
 felelő betűanyaggal szereltem
 fel, úgy, hogy bármilyen könyvnyom-
 dai munkák izléses és szakszerű
 kiállítása tekintetében nemcsak a
 helyi és vidéki, hanem bármely
 elsőrangú fővárosi könyvnyomdával
 szemben is kiállok a versenyt.
 Minthogy pedig könyvnyomdám
 magam személyesen vezetem, a
 nyomdai munkákat megrendelő köz-
 zönség egész bizalommal fordulhat
 nyomdámhoz, mert egy a szép és
 csinos kiállítás, mint az árak tekinté-
 telében a legnagyobb megelégedé-
 sére lesz mindenkor kiszolgálva.
 Bármilyen kis- vagy
 nagyszabású vidéki
 megrendeléseket leg-
 gyorsabban és kifo-
 gasztalanul eszközölök.
 Ugyancsak a nagyérdemű olvasó
 közönség szíves figyelmébe ajánlom
 „**UJSÁG**”
 függetlenségi és 48-as Kossuth párti
 politikai napilapomat, mely önálló
 vezércikkeivel, távirati- és
 telefon-jelentéseivel a legkorábban,
 a budapesti lapokat is megelőzve,
 számol be mindenkor olvasóinak.
 Előfizetési árak:
 Egész évre 24 kor.
 Fél évre 12 „
 Negyed évre 6 „
 Mutatványszámok 8 napig ingyen és bér-
 ment.
 A n. é. közönség nagybecsű párt-
 fogását és kizálmát továbbra is kérve
 teljes tisztelettel
Gombos Ferencz
 nyomdatulajdonos,
 az „UJSÁG” pol. napilap kiadóulajdonosa.

Könyvnyomdám ez évi okt. hó 1-én áthelyezem
 Deák Ferencz-utca 12-ik szám alatti (Adler-féle)
 saját házamban e célra épülő külön helyiségbe.